

NUMURA REDAKTORA SLEJA

Sveiciens visiem Jaunajā 2020 gadā! Pēc Ķīniešu horoskopa šis ir Baltās Metāliskās Žurkas gads.

Žurka ir IZDZĪVOTĀJA. Tā ir izplatījusies pa visu pasauli izņemot Arktikas un Antarktīdas apvidū, dažās okeānu salās. Tās izskats ir maldinošs. No ārpusē tās ir mīlīgas un nekaitīgas bet iekšpusē - mazi briesmoņi. Ir dzirdēti stāsti, kā žurkas sagrauž un aizstiepj ēdienu. Cilvēki pret žurkām izturas ar aizdomām. Latviešu valodā par žurku sauc cilvēku, kurš krāpjas un izturas kā sīkstulis. Tās asociējas ar dzērāju, spēlmani, zagli un viltvārdi. Bet, raugoties no pozitīvās puses šis grauzējs ir gudrs un saprātīgs-rīkojas tā, lai jebkurā situācijā izglābtos. Jo žurka nebaidās no grūtībām, pārvar tās un pārmaiņas uztver kā jaunas iespējas sākumu.

Šajā gadā mums visiem ir jāsāk no baltas lapas bez melnkrakstiem un skicēm. Jābūt atvērtiem jaunām iespējām, kā arī nevajag ziedot savu viedokli citu domām ja, tavuprāt, tās ir šķības, greizas, nepareizas. Mums jāturas pretī straumei un jāveido savas takas. Šis atklātais laukums ir taviem plāniem un idejām:

Šajā numurā mēs mēģinājām apkopot materiālus par žurkām un to dzīves veidu. Lai jums tas nodar iedvesmai šī gada darbiem un uzvarām!

Novēlu visiem būt kā žurkām. Nebaidīties no pārmaiņām un veidot jaunu taku savā dzīvē un Pamatskolas "Rīdze" vēsturē. Lai jums pārsteidzošs gads!
No Džemmas.

© No personiskā arhīva

KAS IR ŽURKAS?

- - *peļu dzimtas grauzēji*
- - *pasaulē ir 58 žurku sugas*
- - *pārsvārā dzīvo tropu un subtropu mežos*
- - *melnās un pelēkās žurkas ar cilvēkiem*
- *izplatījušās visā pasaulē*
- - *Āfrikā, Āzijā, Austrālijā un Indijā cilvēki*

ĒD žurkas

(avots: Vikipēdija)

•

(turpinājums no 1. lpp.)

Pēc ķīniešu horoskopa žurka nav gluži tikumības paraugs. Tā mīl baumot un pīt intrigas, spēlēt azartspēles un uzturēties augstākajā sabiedrībā, pie tam ir apburošas un ar labām manierēm. Žurkas gan ir godīgas un kārtīgi strādā, uzturot ģimeni. Tām ir svarīgi veidot sev stabilu pamatu ērtai dzīvei, raušot bagātības un dažkārt pat izmantojot apkārtējos. Tomēr tās ir arī jūtīgas, tādēļ var būt devīgas, ja kādu mīl.

Sagaidot Žurkas jauno gadu, varētu rīkoties pēc ķīniešu paradumiem - mistkastes maisā savākt 27 nederīgas lietas un izmest ārā, izmazgāt māju ar ūdeni, kam piejaukts neliels daudzums terpentīna, dedzināt sveces, kadiķus, skandināt zvaniņus, uzrakstīt uz baltas lapas to, ko kā gribam tikt vaļā, ieliet sāls vannā (un pēc tam noskaloties dušā).

Bet ir arī lietas, ko jaunā gada pirmajā dienā nedrīkst darīt - slaucīt putekļus, jo tādējādi var izslaucīt savu laimi, kaut ko aizņemties no citiem, citādi būs jāaizņemas visu gadu, nedrīkst raudāt, citādi būs jāraud visu gadu, aizvērt durvis un logus, jo **SAVĀDĀK VECAIS GADS NETIEK PROM!**

© Alise

ATBILD MŪSU SKOLAS BĒRNI

- **Kā tev šķiet, kāds būs jaunais gads, ja ir žurkas gads?**

- Labs un gudrs, jo es dzirdēju, ka viņas ir gudras.

- Tas būs ietekmēts, būs foršs, tad citi būs laimīgi - janvārī nāk uz skolu. un ir jauns gads. Žurkas nāks uz mājām, un, ja citiem ir pagrabī, viņas tur ies un sildīsies.

-Man liekas, ka šajā gadā viņas būs vismazāk, jo katrs gads ir žurkas gads.

- Žurkains, ar daudz žurkām.

RĪDZES MĒNEŠRAKSTS ŽURKAS

2020 JANVĀRIS

ŽURKU

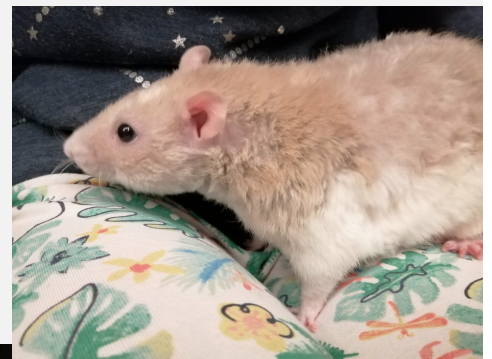
Foto: Emīlija Plotniece

MAZLIET VĒSTURES:
JANVĀRĪ ATCERAMIES
BARIKĀŽU LAIKU
PIRMS 29 GADIEM
23.janvārī 7. a klase ciemojās
Tautas frontes muzejā
(lasiet 4. lpp.)

ŠAJĀ NUMURĀ:

NUMURA TĒMA:
ŽURKAS GADS

Šajā numurā izpētījam, ko par šo mazo, bet drosmīgo dzīvnieciņu domā Latvijā. Lasiet 2. un 3. lappusē.

鼠年快乐!

Autors

Pēc ķīniešu tradīcijām 2020. gada 25. janvārī sākas Baltās Metāliskās Žurkas gads. Tas būs interesants, azartisks, pilns ar piedzīvojumiem un pārmaiņām. Iespējas tiks dotas, tikai jārikojas. Daudzus sagaida finansiāla veiksmē. Citi atradīs savu īsto vietu. Lai gads būtu laimīgs, pārmaiņas jāpieņem, un līdzīgi žurkai jārikojas racionāli.

TURPINĀJUMS 2.LAPPUSĒ

Ai, manu Pēciti,
 Kà tu mani mīleji!
 Kur es tevi glabašu
 Mīledama?
 Kad liku plauktā,
 Tad grauza žurkas,
 Kad aizkrāsē,
 Tad circeniši.
 Tīruma vidū
 Akmeņu starpā,
 Tur mīžu virsū,
 Ganidama.

Ko tie tēva runči ņauda
 Panākstiņu pagaldē?
 Panākstiņu sieviņām
 Žurku ādas tupelites.

ŽURKAS LATVIEŠU TAUTAS FOLKLORĀ

Zema tautu istabiņa
 Kà ta žurku lamatiņa,
 Nevareju stāvu lēkt,
 Ne rociņas cilināt.

Kas tur čab, kas tur grab
 Saimnieces pagultē?
 Liela runcis žurku koda,
 Zobi vien šņakstejās.

Es skatos, es raugos,
 Kur tās tautu klēšu durvis:
 Paseknī ieraudziju,
 Kà tās žurku lamatiņas.

ATBILD MŪSU SKOLAS BĒRNI

Vai žurka ir nekārtīga?

-Jā, jo viņa dzīvo miskastē.
 -Jā.

Vai žurkas draudzējas ar pelēm?

-Man liekas, ka jā.
 -Man šķiet, ka nē, jo žurka ir plēsējs.

Kāds ir žurku mīļākais ēdiens?

-Es nezinu.
 -Žurkas ēd visu, un viņām viss garšo.

Vai tu gribētu apēst žurku?

-Nē.
 -Nē, jo es vispār neēdu gaļu.

no interneta materiāliem <http://dainuskapis.lv/katalogs/40/10>.
<http://valoda.ailab.lv/folkloraticejumi/zurkas.htm> sagatavoja Nora Grasmāne

Ticējumi.

Lai izdzītu no mājām žurkas, vajag dzinējam iet uz pirti, nopērties, tad kailam nākt ačgārnī uz māju ar slotu kreisajā padusē. Runāt par visu to laiku nedrīkst. Tad dzinējs iet visās ēkās iekšā un sit ar slotu gar pakškiem, gultām u. t. t., sakot klausām šos vārdus: "Tiš, tiš, visas žurkas uz mežu!" Parasti, ja dzinējs ir ar kādu kaimiņu naidā, tad viņš dzen žurkas uz kaimiņiem. Tādā gadījumā jāpiesauc tās mājas vārds. Pēc padarītā darba vajag atkal iet ar visu slotu uz pirti un mazgāties. Otrā rītā, saulītei lecot, žurkas strīpām vien ejot prom.

/K. Corbiks, Jelgava./

Žurku kauli esot saulē jāizkaltē, tad jāsadauza smalki un uz akmina jāsamaļ. Tādi samalti žurku kauli esot labi pret kaulu sāpēm, un tie jādzerot iekšā.

/H. Skujiņš, Rauza./

Žurkas varot arī kaimiņam uzlaist, ja pārsviežot pātagu tik pār robežu.

/F. Pārups, Zante./

Ja žurkas grib iznīdēt no mājas, tad jāiet ēdot uz kaimiņu mājām.

/R. Kalniņš, Lubāna./

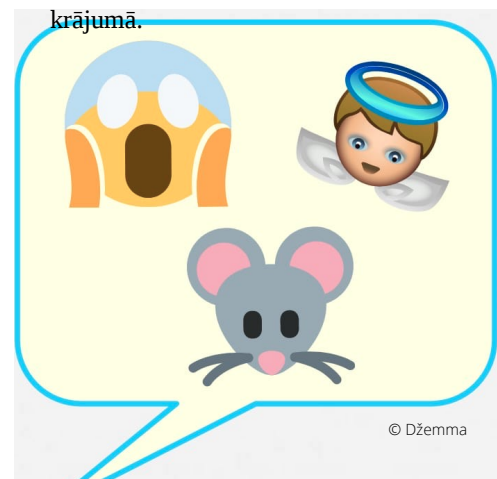
Vēzis un žurkas

Žurka aizgāja upē mazgāties, bet vēzis ierāva viņu dzelmē. Tad žurka teica: "Laid mani vaļā un nāc labāk līdz uz manām mājām!"

Vēzis gāja arī līdz. Aizgāja žurkas mājā, sanāca pulka žurku vēzi skatīties. Bet šī žurka sacīja: "Vēzi vajaga notiesāt tā, kā viņš visu mūžu ačgārnī staigā!" Un nu žurkas sadabūja melnu šņorīti, iesēja vēzim astē un vilka ačgārnī uz upi atpakaļ.

Vilka, vilka, krasta malā šņorīte pārtrūka un vēzis nomocīts, apreibis ačgārnī iekrita upē atpakaļ. Un, lūk, vēl šo baltu dienu vēzim ļipā ir melnais šņores galiņš un ačgārnī lai viņš vēl rāpo.

J. Šteinerts Mūrumuižā, A. Bīlenšteina krājumā.

© Džemma

Ko darīt, ja mājās parādās žurkas?

-Dzīt prom.
 -Jānopērk kaut kas pret graužējiem.

Kāpēc cilvēkiem žurka asociējas ar nekārtību, neūrtību?

-Jo tās ēd visu ēdienu ko krāj ziemei un ēd savus bērnus.

TAUTAS FRONTES MUZEJĀ

© No personiskā arhīva

2020.gada 23. janvārī pamatskolas "Rīdze" 7. a klases skolēni apmeklēja Latvijas Tautas frontes muzeju, kurā uzzināja daudz par barikāžu laikā notiekošo.

Barikāžu laiks ir no 1991.gada 13. līdz 27. janvārim. 13. janvāra rītā Latvijas Tautas frontes vadītāji aicināja Latvijas iedzīvotājus pulcēties Doma laukumā. Apmēram 50 tūkstoši cilvēki sapulcējās, lai turpinātu valsts neatkarības atjaunošanas ceļu. Lauksaimniecības ministrs Dainis Čerņevs koordinēja smagās tehnikas ierašanos Rīgā. Celtnieki slēja barikādes. Žogi, mūri, namu sienas gan sargāja, gan uzrunāja. Vecrīgas aizstāvjiem citu ieroču nebija. Bet lodes, ko raidīja komunistiskā režīma aizstāvji, bija īstas un nesaudzēja nevienu, kas mīlēja Latviju.

Nozīmīgākais bija OMON uzbrukums Iekšlietu ministrijai un tās ieņemšana 20. janvārī. Uzbrukuma laikā nogalināja 5 un ievainoja 11 cilvēkus, to skaitā bija kinooperatori, kas filmēja notiekošo, - G. Zvaigzne un A. Slapiņš.

Upuri nebija lieki, jo Latvija ieguva neatkarību, tomēr tas notika tikai pēc vairākiem mēnešiem. Augustā bija pučs un tikai pēc tam, 21. augustā pulksten 13.10, LR Augstākā Padome steidzamības kārtā pieņēma Konstitucionālo likumu par Latvijas Republikas valstisko statusu. Ar šo likumu faktiski bija pabeigta Latvijas neatkarības atjaunošana.

Materiālu sagatavoja Ance Breijere, Marta Voiciša un Eiženija Kozlova

Ja tu būtu žurka, kādas būtu sajūtas?

- Man būtu laba sajūta.
- Labas, jo es būtu ļoti maziņa, ātra un varētu aizbēgt no visiem cilvēkiem.
- Ļoti dīvainas, jo parasti man nepatīk būt tādām neīstām dzīvniekiem.

Ko tu vēlētos saņemt no žurkām 2020 gadā?

- Naudu
- Laimi.
- Man nepatīk žurkas. Tāpēc es gribētu, lai tās visas pazustu.

Intervēja Nora, Džemma, Emīlija, Elizabete,, Alise

Rīdzes Ziņas" ir laikraksts, kas iznāk reizi mēnesī.
Izdevējs -pamatskolas
"Rīdze" ŽURNĀLISTIKAS UN MEDIJPRATĪBAS pulciņš.
PIEVĒNOJIES MUMS!
raksti: zum@gmail.com